

Man gik da til:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om begrænsning af importen af varer med oprindelse i Sovjetunionen.

(Fremsat 1/3 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Det er socialdemokratiets bestemte opfattelse, at man ikke bør anvende Romtraktatens artikel 113 til gennemførelse af politisk motiverede foranstaltninger som de i lovforslaget omhandlede begrænsninger af importen af varer med oprindelse i Sovjetunionen. Kun for at undgå, at en dansk blokering skulle medføre vanskeligheder, der ikke stod mål med sagens omfang, accepterede den forrige regering en Ministerrådsbeslutning den 15. marts 1982 med grundlag i artikel 113. Vor holdning var dengang og er stadig, at sådanne importbegrænsninger kun kan gennemføres ved en enig beslutning i politisk samarbejdsregie og derefter bør iværksættes på grundlag af traktatens artikel 224 gennem national lovgivning.

Foranstaltningerne, der blev vedtaget den 15. marts 1982, gjaldt for året 1982 og udløb altså ved udgangen af dette kalenderår. På et markedsudvalgsmøde den 20. december sidste år anbefalede udenrigsministeren en uændret 2 måneders forlængelse af importrestriktionerne. Socialdemokratiet accepterede en sådan forlængelse og også, at den undtagelsesvis kunne finde sted på grundlag af artikel 113. Vi understregede udtrykkeligt, at der kun var tale om 2 måneder, og at det var denne midlertidighed samt den omstændighed, at folketinget netop var sendt hjem på juleferie, der gjorde, at vi ikke forlangte artikel 224 i anvendelse. Det står klippefast, at udenrigsministeren udtrykkeligt fik mandat til en 2 måneders forlængelse af forordningen. Det er derfor med forbløffelse, vi nu i bemærkningerne til lovforslaget kan læse, at Ministerrådet har forlænget forordningen til den 31. december 1983. Det er klart i strid med det mandat, ministeren fik i markedsudvalget den 20. december 1982.

Af bemærkningerne fremgår det, at der på dansk foranledning skulle vedtages en revisi-

onsklausul, og ministeren hævder i sin fremsættelsestale, at det var en revisionsklausul, hvorefter spørgsmålet skulle tages op 2 måneder senere. Ministeren hævder også, at det blev tiltrådt såvel af det udenrigspolitiske nævn som af markedsudvalget. Som bekendt skal det udenrigspolitiske nævn efter sin status overhovedet ikke tage stilling til udenrigsministerens mandat i EF-sager. Det skal markedsudvalget derimod, og markedsudvalget har ikke fået forelagt denne revisionsklausul og derfor selvfølgelig heller ikke tiltrådt en sådan.

For at skabe tiltrængt klarhed vil jeg gerne stille ministeren en række konkrete spørgsmål: hvordan er den klausul formuleret? Hvilke virkninger kan en sådan revisionsklausul have, når flertallet af de andre lande har besluttet at fortsætte importbegrænsning på grundlag af artikel 113? Hvilken retstilstand råder i Danmark, hvis det lovforslag, vi har til behandling i dag, slet ikke bliver vedtaget? Er forordningen så stadig i kraft? Kan udenrigsministeren overhovedet ved en ensidig erklæring sætte bestemmelsen i EF-forordningen ud af kraft? Det vil jeg gerne have ministerens svar på.

Vi mener, at udenrigsministerens optræden i EFs Ministerråd er en meget alvorlig sag. Den er udtryk for en grov tilsidesættelse af markedsudvalget og dermed folketingets flertal. Ministeren har både efter lovens bemærkninger og i sin tale på mødet i december 1982 klart overskredet sit mandat.

På denne baggrund ønsker socialdemokratiet gennem en forespørgselsdebat at undersøge, om ministeren stadig har folketingets flertal bag sig.

Socialdemokratiet nærer stor skepsis over for nytten af en fortsættelse af importrestriktionerne, men før vi tager endelig stilling til det fremsatte lovforslag, vil vi som sagt gerne have forelagt vurderinger af den juridiske virkning af forordningen for Danmark. Vi er navnlig interesserede i at få klarlagt, hvilken retstilstand der gælder, hvis lovforslaget ikke vedtages. Hvis forordningen stadig gælder, fordi udenrigsministeren uden mandat har tilsluttet sig rådsbeslutningen i december 1982, er lovforslaget jo komplet overflødig. Hvis udenrigsministerens ensidige erklæring i Ministerrådet har juridisk virkning, nemlig den, at forordningen ikke gælder for Danmark efter 1. marts i år, så står folketinget